ПІДТРИМКА ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВОМ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ УРЯДІВ

Олег Ткач, доктор політичних наук, професор кафедри політології КНУ імені Тараса Шевченка
(Київ, Україна)
tio19@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-3131-1533>

Анатолій Ткач, здобувач кафедри суспільно-політичних наук, глобалістики та соціальних комунікацій, університет „Україна” (Київ, Україна)
tio19@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-3254-8161>

Отримано: 12.05.2021

Ухвалено до друку: 31.05.2021

Опубліковано: 21.06.2021

Ткач О., Ткач А. (2021). Підтримка демократичної політичної системи суспільством як чинник ефективності урядів. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія, 2(5), 55-63.
<https://doi.org/10.17721/2523-4064.2021/5-6/8>

Анотація

Аналізуються проблема стосовно рівня підтримки урядів і лідерів як чинника неефективного управління. Наслідки впливають на характер режиму і зменшують рівень підтримки демократичних систем. Ефективність урядів, підтримка економічного зростання, забезпечення якісної медичної допомоги, боротьба зі злочинністю впливає на ставлення населення до демократії. Рівень задоволення демократією зумовлений коливаннями економічних показників, рівнем злочинності. Підтримка демократії залишається відносно несприйнятливою до змін ефективності уряду. При розробці показників ефективності рекомендується використовувати „правило чотирьох С”: чіткість (clarity); повнота (completeness); комплексність (complexity) і несуперечність (consistency). Показники повинні бути конкретними, реальними і, головне, що піддаються кількісному вимірові. Індекс ефективності уряду - це індекс, розроблений Групою Всесвітнього банку, що вимірює якість державних послуг, державної служби, формулювання політики, реалізацію політики і довіра до прихильності уряду підвищенню цих якостей або підтримці їх на високому рівні. Всесвітній банк публікує індекс ефективності уряду серед інших п'яти світових показників управління: відповідальність, політична стабільність, якість регулювання, верховенство закону і контроль корупції. Ці індекси вважаються вимірами управління. В індексі ефективності державного управління використовуються сорок сім змінних, наприклад, якість бюрократії, інфраструктура розподілу товарів і послуг із тридцяти двох джерел, показників розвитку бізнес-умов і ризиків Global Insight. Ці змінні потім поєднуються за допомогою моделі компонентів. В якості показника індекс ефективності державного управління не дозволяє виявити конкретні проблеми країни, проаналізувати конкретні рішення, проте це інструмент для порівняння країн, для виміру тенденції демократизації у конкретному режимі. Ефективність уряду демонструє кореляцію із задоволеністю життям, ВВП на душу населення, витратами на освіту, що сприяє демократичному розвитку.

Ключові слова: ефективність урядів, демократія, політична система, політичний режим, пандемія.

Постановка проблеми. Ефективність уряду (Government Effectiveness) визначається через якість державних послуг, ступінь незалежності державної служби від політичного тиску, якість розробки та здійснення урядової політики, а також рівень довіри до уряду та підтримку його політики, розкри-

вається через такі поняття як урядова стабільність, однорідність, наявність чіткої управлінської дисципліни, консенсусу з питань урядування.

Ефективний уряд здатний захистити населення від насильства, забезпечити реалізацію права власності та створити інфраструктури, що уможливує обмін товарами і надання послуг як відповідність дій уряду очікуванням громадян через аналіз урядової відповідальності, легітимності уряду, повноважень уряду, стабільності уряду, складу уряду та його однорідності через виборчу систему та спосіб формування/призначення, самостійності уряду через компетенції та повноваження, залежність уряду від підтримки з боку партій чи президента. Ф. Харфст підкреслив, що тривалий час перебування уряду при владі є передумовою його ефективності. Проте тривале зосередження влади в одних руках є недемократичним. Тому важливим є питання щодо балансу між стабільністю та забезпеченням спадковості влади.

Актуальність дослідження. Рівень ефективності урядів визначають економічні рецесії, хвилі злочинності та епідемії хвороб, безпеки [1, 2]. Такі кризи вимагають узгодженої та тривалої реакції, жорстоко викриваючи уряди, які не мають здатності або не мають ентузіазму. С.Аксої [3], Д.Гіббс [4], М. Льюїс-Бек [5] вважають, що неефективне управління суттєво зменшує державну підтримку та схвалення виконавчої влади полягає в тому, чи поширюються ці наслідки на сам режим.

Дослідження проблеми науковцями. Проблема ефективності уряду досліджується в працях таких авторів як: Зхао Д. [7], Роскін М. [8], Г. Янг [9] вважають, що в автократичних контекстах ефективність урядів сприяє посиленню підтримки режиму. Морріс С. та Клеснер Дж. вважають, що, наприклад, низький рівень демократичної підтримки може сприяти виникненню корумпованих лідерів, навіть якщо такі лідери згодом можуть послабити ентузіазм щодо демократії [10]. Відмінність між країнами, ймовірно, ускладнюється давно усталеними і статичними історичними, культурними та інституційними факторами, які є специфічними для кожної країни. Наприклад, аналітики с Д. Асеомглу, Дж. Робінзон, Таббеліні стверджують, що стійкі відмінності між країнами в політичній культурі є спадком політичних інститутів, які, у свою чергу, обумовлюють сучасні інститути та їхню ефективність [11]. Докази є неоднозначними, коли йдеться про ставлення в демократіях: хоча деякі дослідники, наприклад, У. Мішлер (Mishler), Р.Росе (Rose), А.Пшеворські (Przeworski) пов'язують оцінку демократії з ефективним урядом [12, 14], чимало інших (Г.Еванс [13], С. Вайтфілд, Р.Маттос [15], М.Браттон) не знаходять зв'язків оскільки за приклад використовують ефективність урядів в країнах Латинської Америки [16], Громадяни в демократичних країнах «зміцнили лояльність до політичної системи, тому що вона зберігала мир, підвищувала рівень добробуту» [17, р. 131]. Р. Дач (Duch), Р.Стівенсон (Stevenson) [18], Л. Швіндт-Байер (Schwindt-Bayer), М.Тевітс (Tavits) [19] вважають, що запобігає неефективному врядуванню наявність чесних виборів, які дозволяють громадянам замінювати уряди.

Виклад основного матеріалу. Проте частина дослідників має сумніви. По-перше, у переважній більшості досліджень ефективності та демократичних настроїв використовувалися статичні, перехресні дослідницькі проекти, що включають вибірки окремих осіб або держав, які вимірювалися в певний момент часу. Такі проекти намагаються контролювати вже існуючі в країні культурні, інституційні, історичні фактори, які могли б спільно визначати ефективність уряду, ставлення населення до демократії. По-друге, існуючі дослідження використовували два показника такого ставлення: «задоволення (democratic satisfaction) громадян тим, як працює демократія», принципову підтримку громадянами демократії. Вони рідко досліджують вплив ефективності на обидва виміри одночасно, менше досліджують, яким чином задоволення (satisfaction) та підтримка можуть бути взаємопов'язаними.

К.Клаасен та П. Магальгаес в праці „Ефективність уряду та оцінки демократії” у виданні „Порівняльна політологія” визначили взаємозв'язок легітимності, довіри громадян з ефективністю уряду з метою оцінки демократії в окремих режимах. Дослідження авторів спрямоване на вирішення обмежень за допомогою використання часових меж, перехресних (time-series, cross-sectional TSCS) показників ефективності уряду, демократичної підтримки та задоволення демократією (satisfaction) у 91 демократичній країні за період 1988–2018 років. Автори розглянули вплив на підтримку ефективності урядів у сприянні економічному зростанню, наданні якісної медичної допомоги та боротьбі з насильницькими злочинами. Використання методології (time-series, cross-sectional TSCS) TSCS дозволили

зосередитися на змінах ефективності та демократичних оцінок всередині країни з часом, усуваючи наслідки будь-яких історичних, культурних чи інституційних проблем, характерних для країни [20].

У цій структурі моделювання, оскільки і підтримка, і задоволення розглядаються як ендогенні, показники ефективності уряду можуть чинити як прямий, так і непрямий вплив на кожну форму демократичної оцінки. Дослідники виявили, що ефективність уряду має численні прямі впливи на задоволеність (democratic satisfaction) демократією: хоча якість медичної допомоги не впливає на це, задоволення підкріплюється економічним зростанням, підривається рівнем міжособистісного насильства, корупцією. Навпаки, демократична підтримка здається більш несприйнятливою до коливань ефективності уряду, без прямого впливу. Ці висновки узгоджуються з дослідженнями М. Бреттона, Р. Дальтона, Еванса, Вайтфілда, Дж. Лінде, Дж. Екмана, які підкреслюють інструментальну природу демократичного задоволення та принципову природу демократичної підтримки [21, 22, 23].

Уважне читання Девіда Істона свідчить про те, що навіть для нього специфічна та дифузна підтримка менш розділена, ніж часто здається. Він припустив існування «складних відносин між результатами та дифузною підтримкою», через які «постійна нездатність уряду виробляти задовільні результати для члена системи цілком може призвести до вимог щодо змін режиму» [23, с.397].

Якщо «відбудеться незначне покращення результатів, буде неможливо запобігти зміщенню невдоволення в бік режиму». Іншими словами, невдоволення результатами може вилитись у зниження підтримки режиму.

Загалом, зв'язок між ефективністю уряду та ставленням до демократії залишається неясним. Деякі дослідження свідчать про те, що така ефективність пов'язана лише із задоволеністю демократією, а принципова підтримка демократії залишається непорушною. Інші показують, що ефективність дійсно може посилити демократичну підтримку, прямо чи опосередковано (тобто через невдоволення).

Взаємозв'язок між ефективністю уряду та демократичними настроями залишається розмитим з трьох взаємопов'язаних причин. По-перше, у переважній більшості існуючих досліджень використовуються статичні дані, з наслідками того, що мало знаємо про те, яким чином зміни з часом впливають на результати управління, а також ставлення громадськості до демократії. По-друге, існуючі дослідження зазвичай розглядають демократичну підтримку та демократичне задоволення окремо, що нехтує можливістю того, що вони можуть бути взаємопов'язаними. По-третє, за деякими винятками, існуючі дослідження, як правило, зосереджуються насамперед на одному конкретному аспекті ефективності уряду.

Ефективність уряду як концепцію та підхід С. Лі та А. Вітфорда визначають як «міру якості результату» або ступеня досягнення бажаних результатів. По-перше, саме концептуалізація ефективності здається найближчою до того сенсу, в якому її використовували Ліпсет, Р. Даль або Х. Лінц, з їхнім акцентом на здатності задовольняти очікування громадян, впоратися з їхніми проблемами та отримувати «результати» як потенційні драйвери легітимності. По-друге, це дозволяє зосередитися на об'єктивних показниках, а не на суб'єктивних. Хоча є простір для їх використання, об'єктивні показники дозволяють уникнути проблем ідентифікації, які виникають під час спроби пояснити зміни в демократичних оцінках. По-третє, цей підхід також є придатним для вирішення питання внутрішньодержавних змін. Чимало загальних індексів, наприклад, індекс «ефективності уряду» Світового банку за Деніелом Кауфманом (D.Kaufmann), науковим співробітником Інституту Брукінгса [24]. Дослідники включають показники, що стосуються якості формулювання політики та процедурної справедливості в управлінні.

Інститут Всесвітнього банку (World Bank) розробив систему GRICS (Governance Research Indicator Country Snapshot), відповідно до якої влада оцінюється за індексами (критеріям): право голосу і відповідальність; політична стабільність і відсутність насильства; ефективність уряду; якість законодавства; верховенство закону і контроль корупції. Право голосу і відповідальність – критерій, що включає показники, які дозволяють оцінити забезпечення політичних прав, можливість участі громадян у вільних виборах, ступінь незалежності преси. Політична стабільність і відсутність насильства – критерій, за яким вимірюється імовірність політичних криз, включаючи дестабілізацію влади і змушену відставку уряду внаслідок застосування насильства.

Ефективність державного адміністрування – критерій, що характеризує якість бюрократії, рівень її політичної лояльності, якість виконання державних функцій і надання населенню державних послуг. Якість законодавства – критерій, за допомогою якого можна вимірити соціальний характер законодавства, включаючи аналіз таких факторів, як державний аудит рівня цін, діяльність банків, розвиток бізнесу і регулювання міжнародних економічних відносин і торгівлі. Верховенство закону – критерій оцінки рівня довіри громадян до парламентської діяльності, оцінки суспільством ефективності і передбачуваності діючої законодавчої і правоприменительной системи. Контроль корупції – індекс, що дозволяє провести вимір сприйняття корупції в суспільстві, здатності держави протистояти корупції. Контроль ефективності протидії корупції визначається за показниками: кількість виявлених корупційних правопорушень з боку посадових осіб; частка громадян і організацій, яка зіштовхнулася з проявами корупції; співвідношення числа виявлених корупційних правопорушень і частки громадян і організацій, що зіштовхуються з корупцією; обсяг корупційного ринку.

Концепція ефективності сумісна з використанням кількох показників «якості результату» та різних «бажаних результатів», враховуючи можливість того, що лише деякі з них можуть мати значення для демократичних настроїв.

Визначають три аспекти ефективності уряду, які, здається, можуть вплинути на ставлення режиму: економічні показники, якість медичної допомоги та контроль злочинів. Вимірами є відсоткова зміна ВВП на душу населення як перший показник економічної діяльності. Дані зі світових таблиць Пенна, а відсутні значення замінюються значеннями з наборів даних Меддісона та МВФ і коригуються за допомогою багаторівневої моделі лінійної регресії. Другим показником економічної ефективності є рівень інфляції за даними МВФ. Досліджується третій економічний показник, рівень безробіття.

Для вимірювання якості надання медичної допомоги використовується «Індекс доступу та якості медичної допомоги» з дослідження «Глобальний тягар хвороб» (GBD) Інституту показників та оцінки здоров'я (GBD) 2016 року. Цей індекс поєднує стандартизовані за віком і ризики показники смертності для 32 причин, «від яких смерть не повинна наступати за наявності ефективної допомоги». Таким чином, це показник загальної якості системи охорони здоров'я, який, ймовірно, є центральним для громадян у всіх політичних системах.

Включають кілька контрольних змінних. По-перше, це показник сприйняття корупції. Чимало дослідників стверджують, що уявлення про корупцію корелює не тільки із задоволеністю демократією, але й із підтримкою демократії як режиму.

Показники корупції (time-series, cross-sectional TSCS) TSCS отримують з Байєсівського індексу корупції (Standaert, 2015), який використовує байєсівську модель вимірювання для об'єднання інформації з 17 опитувань та 110 запитань опитування про уявне зловживання владою для приватної вигоди в єдиний консолідований індекс (time-series, cross-sectional TSCS) TSCS, де вищі значення означають більший рівень корупції. По-друге, дослідники включають контрольні змінні, які охоплюють виборчий та ліберальний аспекти демократії.

Оскільки вважалося, що можливості брати участь і проявляти свій «голос» є важливими для легітимності, дослідники контролювали наслідки демократичних виборчих процедур і прав, використовуючи «Індекс виборчої демократії» V-Dem, який вимірює ступінь виборчої демократії країни. Лідери призначаються шляхом чистих виборів, де всі дорослі громадяни мають право голосувати, спілкуватися з іншими громадянами та висловлювати власні політичні погляди (V-Dem Institute, 2019). Включається вимір V-Dem щодо «ліберального компонента» демократії, який називають «верховенством права». Як визначив Клаасен (Claassen), демократична підтримка реагує на зміни верховенства права (які включають рівність перед законом, а також законодавчий і судовий нагляд за виконавчою владою). Саме підвищення верховенства права пригнічуватиме «попит» громадян на демократію, а зниження має сприяти такому попиту.

Зрештою, громадяни втрачають довіру до режиму. Як стверджує Ф. Фукуяма (F. Fukuyama), «законність завойовується через матеріальну відповідальність більше, ніж процедурну відповідальність: важливе значення має сприйняття громадянами, що їхній уряд надає їм види захисту та послуг, яких вони вимагають» [25, с.1331].

Справді, дослідження стійких автократій, таких як Китай, підкреслюють важливість «легітимації ефективності», отриманої завдяки досягненню таких цілей, як «економічне зростання, соціальна стабільність, зміцнення національної влади та «належне управління».

Ідея обґрунтовується в політичних коментарях, які стосуються не лише стійких автократій, а й нібито «деконсолідації» демократій; як стверджує Я.Мунк (Mounk), «популярна прихильність до ліберальної демократії може бути більш поверхневою та більш крихкою, ніж вважають її прихильники» [17].

Досліджуючи теорію, тобто чи залежить підтримка громадян демократичної системи та її задоволення від ефективності їхніх урядів Р. Маттесом (R. Mattes), М. Бреттоном (M. Bratton), Лінде, Екманом та П.Норрісом виявлено, що економічне зростання та контроль злочинності, впливають на задоволеність людей тим, як працює демократія в їхніх країнах. Крім того, нездатність (або небажання) уряду боротися з корупцією в очах громадян також підриває демократичне задоволення. Стверджується, що задоволення демократією є інструментальним і «специфічним» різновидом демократичного ставлення [15].

Тільки за перші два десятиліття 20-го століття світ пережив дві значні рецесії та одну глобальну кризу охорони здоров'я. Крім того, потенціал постійного зростання процвітання в промислово розвинених демократіях, здається, обмежений демографією, низьким попитом та обмеженим потенціалом нових технологій для підвищення продуктивності, негативні впливи зміни клімату. Висновки дослідників свідчать про те, що комплекс принципової підтримки демократій набагато менше схильний до кризи продуктивності.

Демократії дійсно мають перевагу перед автократією: вони дозволяють громадянам змінювати уряди, тим самим забезпечуючи випуск невдоволення громадян через протести [19, 20].

Звісно, наявність виборів не означає, що демократії невразливі до економічних проблем. Справді, економічні спади можуть прискорити автократизацію, наприклад, загрожуючи інтересам еліт за А. Пшеворські (A. Przeworski). Проте немає доказів того, що спади виникають через зростання рівня нехвалення громадянами демократії як режиму або невдоволення ним [26].

Однак демократична підтримка не є повністю несприйнятливою для ефективності уряду. Досвід Латинської Америки свідчить (на думку Каррераса, Фернандеса), що рівень міжособистісного насильства шкодить демократичному задоволенню, демократичній підтримці.

Як стверджують Фельдман і Стеннер, загрози нормативному соціальному порядку активізують у громадян приховані авторитарні схильності. Серед іншого, це може призвести до зростання підтримки авторитарних форм правління та зниження підтримки демократії.

Дослідники розглядають відповідь на COVID-19 як міру потенціалу держави. Пандемія COVID-19 стала серйозним іспитом для управління у світі. Деяким країнам удалося зупинити поширення пандемії, прийнявши швидкі заходи і дотримуючись наукових указівок. Інші занадто довго чекали відповіді, відреагували неадекватно, стали свідками мільйонів випадків захворювання і сотень тисяч смертей. Деякі країни відносно добре перенесли пандемію COVID-19, у той час як в інші зареєстровані мільйони випадків захворювання і тисячі смертей. Більш багаті країни з великими державними можливостями не обов'язково випробували кращі результати. Неофіційні дані свідчать про те, що дії, розпочаті різними урядами, можуть мати більший вплив на стримування, ніж добробут.

Можна було очікувати, що уряду з більш високим державним потенціалом будуть краще реагувати на COVID-19. Потенціал держави - це поняття, яке використовується в економічній літературі для виміру того, наскільки ефективний уряд надає послуги своїм громадянам. Звичайно він вимірюється за допомогою таких показників, як відсоток податкових надходжень від валового внутрішнього продукту (ВВП), ВВП на душу населення або сприйняття ефективності уряду. Дослідники досліджують реакцію на COVID-19 як потенційний вимір дієздатності держави, порівнюють з традиційними вимірами дієздатності держави.

Для аналізу використовують дані про відповіді країн на COVID-19 з Oxford COVID-19 Government Response Tracker (OxCGRT), дані про заходи поширення COVID-19 за індикаторами управління з Всесвітнього банку. Країни також розрізнялися тим, коли вони застосовували заходи політики соціального дистанціювання, такі як скасування публічних заходів. У Південній Кореї скасувати масові заходи рекомендували достроково, коли в країні було сім випадків. Коли в країні було 155 випадків,

потрібне було скасування. В Австралії скасування публічних заходів була потрібним в 454 випадках, а в Уругваї - у шести випадках. Навпаки, Великобританія не скасовувала публічні заходи доти, поки в країні не було зафіксовано 6481 випадків. США не скасовували, поки не було 1312 випадків. Досвід цих шести країн, хоча і неофіційний, припускає, що дії уряду могли вплинути на поширення пандемії COVID-19. Якщо це так, COVID-19 міг би стати потенційним показником здатності держави реагувати на надзвичайні ситуації в країні. Визначено дві точки зору на те, як варто вимірювати дієздатність держави. Деякі дослідники вважають, що кращими є процедурні показники (наприклад, уявлення про ефективність уряду) або показники видобувних потужностей, рівнів ресурсів (наприклад, податкові надходження у відсотках від ВВП). Інші стверджують, що виявлені заходи, такі як поширення COVID-19, можуть бути корисними як доповнення до традиційних заходів державного потенціалу. Хоча виявлені заходи не замінюють традиційні заходи державної дієздатності, низькі показники виявленої державної дієздатності для країн з високою традиційною дієздатністю можуть поставити під сумнів звичайні заходи. Правоздатність держави не є результатом сама по собі; це важливо для громадян, оскільки дозволяє урядам надавати послуги. Критики виявлених заходів державної дієздатності (особливо Френсіс Фукуяма) стверджували, що вони недостатньо пов'язані з діями уряду, їх важко виміряти на основі норм або переваг. Однак уявляється ймовірним, що реакція уряду була важливим фактором поширення пандемії COVID-19.

Хоча на поширення COVID-19 впливають інші фактори (вік населення, щільність, культурні фактори і попередній досвід пандемії), те ж саме можна сказати і про будь-які інші показники дієздатності держави. Що стосується виміру, існують деякі розходження в методологіях реєстрації смертей від COVID-19 по країнах. Однак ці розходження не приховують розходження в тисячах смертей між країнами. Нарешті, запобігання важливо для громадян всіх урядів, а не є питанням переваг.

Дослідники використовують індикатори потенціалу управління і поширення COVID-19 та визначають взаємозв'язок між двома показниками потенціалу уряду (ефективність державного управління і податкові надходження у відсотках від ВВП) і показником поширення COVID-19 (загальна кількість смертей на мільйон). Показник ефективності державного управління - це індекс, складений з 43 різних показників: сприйняття якості державних послуг, якість державної служби і її незалежність від політичного тиску, якість розробки і реалізації політики.

Дослідники визначають рівень довіри до прихильності уряду такій політиці. Уряди з більш високим державним потенціалом будуть більш успішними в боротьбі з пандемією. Замість цього немає ніякого зв'язку між рівнем ресурсів уряду і загальним числом смертей від коронавірусу. Також відсутній статистично значимий взаємозв'язок між індексом ефективності державного управління і загальним числом смертей, хоча графіки дослідників свідчать про невеликий негативний взаємозв'язок у країнах з високим і низьким рівнем доходів і позитивний взаємозв'язок у країнах із середнім рівнем доходів. У країнах з високим рівнем доходів було більше смертей і випадків захворювання, незважаючи на наявність додаткових ресурсів для боротьби з пандемією. Аналіз загальної кількості випадків коронавірусу свідчить про аналогічні результати.

Дослідники виокремлюють державні заходи для забезпечення потенціалу і поширення COVID-19. Якщо це дійсно так, що поширення COVID-19 є достовірною виявленою мірою дієздатності держави, графіки припускають, що традиційні міри є потенційно упередженими, дієздатність держави в діючих урядах погіршилася. Ставлять запитання: як це можливо, що країни з більш високими доходами, більш ефективними урядами, великими ресурсами, більш просунутими медичними технологіями не могли працювати краще під час COVID-19?

Висновки

Таким чином, виявлено, що в індексі ефективності державного управління використовуються сорок сім змінних (якість бюрократії, інфраструктура розподілу товарів і послуг) із тридцяти двох джерел, показників розвитку бізнесів-умов і ризиків Global Insight. Ці змінні потім поєднуються за допомогою моделі компонентів. В якості показника індекс ефективності державного управління не до-

зволяє виявити конкретні проблеми країни, проаналізувати конкретні рішення, проте це інструмент для порівняння країн.

Визначено актуальні напрямки дослідження ефективності урядів для вирішення проблеми; по-перше, використовуючи шкалу демократичного ставлення; по-друге, шляхом вивчення взаємозв'язку між демократичною підтримкою та задоволенням; по-третє, шляхом використання концептуалізації ефективності уряду.

Запропоновано пояснення того, яким чином режими зберігають підтримку суспільства і яким чином вони її втрачають. Можливо, найважливішим з них є те, що режим повинен відповідати основним потребам та очікуванням своїх громадян, підтримуючи порядок і безпеку, забезпечуючи гідне медичне обслуговування та покращуючи рівень життя населення.

Перспективи подальших досліджень. Обґрунтовано, що необхідний подальший аналіз, щоб зрозуміти, чому звичайні заходи державного потенціалу не здаються гарними предикторами (засобами прогнозування) поширення COVID-19. Уряди мають поліпшити можливості з контролю за поширенням COVID-19. Відсоток податкових надходжень від ВВП вимірює здатність уряду отримувати податки, а також кількість ресурсів, доступних урядові. Як правило, країни з низькими доходами мають більш низький відсоток податкових надходжень від ВВП, ніж країни з високими доходами. Дослідження свідчать, що дієздатність держави не пов'язана з поширенням COVID-19.

References

- Government Effectiveness // World Bank.]: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/ge.pdf>.
- Tan Soo San, Kwok Andrew. Developing Key Performance Indicators for Effective Governance, [Електронний ресурс]: Tan Soo San, Andrew Kwok: <http://www.docstoc.com/docs/39257669/Developing-KeyPerformance-Indicators-for-Effective-Governance>
- Aksoy, C. G., Eichengreen, B., & Saka, O. (2020). The political scar of epidemics. Institute of Labor Economics (IZA). <https://www.iza.org/publications/dp/13351/the-political-scar-of-epidemics>.
- Hibbs, D. A., Rivers, R. D., & Vasilatos, N. (1982). On the demand for economic outcomes: Macroeconomic performance and mass political support in the United States, Great Britain, and Germany. *The Journal of Politics*, 44(2), 426-462.
- Lewis-Beck, M., & Stegmaier, M. (2013). The vp-function revisited: A survey of the literature on vote and popularity functions after over 40 years. *Public Choice*, 157(3-4), 367-385.
- Romero, V., Magaloni, B., & Díaz-Cayeros, A. (2016). Presidential approval and public security in Mexico's war on crime. *Latin American Politics and Society*, 58(2), 100-123.
- Zhao, D. (2009). The mandate of heaven and performance legitimation in historical and contemporary China. *American Behavioral Scientist*, 53(3), 416-433.
- Roskin, M. (2009). *Countries and concepts: Politics, geography, culture* (10th ed.). Pearson.
- Yang, H., & Zhao, D. (2015). Performance legitimacy, state autonomy and China's economic miracle. *Journal of Contemporary China*, 24(91), 64-82.
- Morris, S. D., & Klesner, J. L. (2010). Corruption and trust: Theoretical considerations and evidence from Mexico. *Comparative Political Studies*, 43(10), 1258-1285.
- Acemoglu, D., & Robinson, J. A. (2006). *Economic origins of dictatorship and democracy*. Cambridge University Press.
- Mishler, W., & Rose, R. (2002). Learning and re-learning regime support: The dynamics of post-communist regimes. *European Journal of Political Research*, 41(1), 5-36.
- Evans, G. & Whitefield, S. (1995). The politics and economics of democratic commitment: Support for democracy in transition societies. *British Journal of Political Science*, 25(4), 485-514.
- Przeworski, A. (1991). *Democracy and the market: Political and economic reforms in eastern Europe and Latin America*. Cambridge University Press.
- Mattes, R., & Bratton, M. (2007). Learning about democracy in africa: Awareness, performance, and experience. *American Journal of Political Science*, 51(1), 192-217.

- Córdova, A., & Seligson, M. A. (2010). Economic shocks and democratic vulnerabilities in Latin America and the Caribbean. *Latin American Politics and Society*, 52(2), 1-35.
- Mounk, Y. (2018). *The people vs. Democracy: Why our freedom is in danger and how to save it*. Harvard University Press.
- Duch, R. M., & Stevenson, R. T. (2008). *The economic vote: How political and economic institutions condition election results*. Cambridge University Press.
- Schwindt-Bayer, L. A., & Tavits, M. (2017). *Clarity of responsibility, accountability, and corruption*. Cambridge University Press.
- Christopher Claassen and Pedro C. Magalhães. *Effective Government and Evaluations of Democracy*. *Comparative Political Studies*. 2021, Vol. 0(0) 1–26. © The Author(s) 2021.
- Bratton, M., Mattes, R., & Gyimah-Boadi, E. (2005). *Public opinion, democracy, and market reform in Africa*. Cambridge University Press.
- Dalton, R. J. (2004). *Democratic challenges, democratic choices: The erosion of political support in advanced industrial democracies*. Oxford University Press.
- Easton, D. (1975). A re-assessment of the concept of political support. *British Journal of Political Science*, 5(4), 435-457.
- Kaufmann, D., Kraay, A., & Mastruzzi, M. (2010). *The worldwide governance indicators: Methodology and analytical issues*. World Bank. Policy Research Working Paper no. WPS 5430.
- Fukuyama, F. (2014). States and democracy. *Democratization*, 21(7), 1326-1340.
- Przeworski, A., Alvarez, M. E., Cheibub, J. A., & Limongi, F. (2000). *Democracy and development: Political institutions and well-being in the world, 1950–1990*. Cambridge University Press.

SUPPORT OF DEMOCRATIC POLITICAL SYSTEM BY SOCIETY AS A FACTOR OF GOVERNMENT EFFICIENCY

Oleg Tkach, Doctor of Political Science, Professor, Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Tio19@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-3131-1533>

Anatoly Tkach, Postgraduate of the Department of Global Communications, University „Ukraine”
tio19@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-3254-8161>

Abstract

The problem of the level of support for governments and leaders as a factor of inefficient governance is analyzed. The consequences affect the character of the regime and reduce the level of support for democratic systems. Efficiency of governments, support of economic growth, provision of quality medical care, fight against crime affect the attitude of the population to democracy. The level of satisfaction with democracy is determined by fluctuations in economic indicators, the level of crime. Support for democracy remains relatively immune to changes in government efficiency. When developing performance indicators, it is recommended to use the "rule of four C": clarity (clearness); completeness; complexity and consistency. Indicators must be specific, real and, most importantly, quantifiable. The Government Performance Index is an index developed by the World Bank Group that measures the quality of public services, civil service, policy formulation, policy implementation, and confidence in the government's commitment to improving or maintaining these qualities at a high level. The World Bank publishes an index of government effectiveness among the other five global indicators of governance: accountability, political stability, quality of regulation, rule of law and control of corruption. These indices are considered measurements of management. The Public Administration Efficiency Index uses forty-seven variables (quality of bureaucracy, infrastructure for distribution of goods and services) from thirty-two sources, Global Insight business conditions and risk indicators. These variables are then combined using a component model. As an indicator, the index of public administration efficiency does not allow to identify specific problems of the country, to analyze specific solutions,

but it is a tool for comparing countries, to measure the trend of improvement in a particular mode. Government efficiency is correlated with life satisfaction, GDP per capita, and education expenditures, which promotes democratic development.

Keywords: efficiency of governments, democracy, political system, political regime.

Received: May 12, 2021

Approved for printing: May 31, 2021

Published: June 21, 2021

Tkach O., Tkach A. (2021). Support of Democratic Political System by Society as a Factor of Government Efficiency. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Philosophy*, 2(5), 55-63. <https://doi.org/10.17721/2523-4064.2021/5-6/8>